

FENOL C₆H₆O 0012

15.10.1993 r. / 31.05.2007 r.

Data sporządzenia/data aktualizacji

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI. IDENTYFIKACJA PRODUCENTA, IMPORTERA LUB DYSTRYBUTORA**1.1. Identyfikacja substancji****Nazwa i synonimy**

polskie:	fenol, hydroksybenzen, kwas karbolowy
angielskie:	phenol, hydroxybenzene, phenic acid
niemieckie:	Phenol, Phenylsäure, Karbolsäure, Benzolphenol
francuskie:	phénol, acide phénique, acide carbolique, benzénol
rosyjskie:	фенол, гидроксibenзол, карболовая кислота

Nazwa wg IUPAC: phenol
Wzór chemiczny: C₆H₅OH

1.2. Zastosowanie substancji

wpisuje użytkownik

1.3. Identyfikacja producenta, importera lub dystrybutora

wpisuje użytkownik

1.4. Telefon alarmowy

wpisuje użytkownik

IDH_0012

\$ fenol

^K fenol;hydroksybenzen;kwas

karbolowy;hydroxybenzene;Benzolphenol;phénol;phenol;karta;karta,0012;CAS;CAS,108-95-2;Numer ONZ (UN);Numer ONZ (UN),1671;Numer ONZ (UN),2312;Numer RTECS;Numer RTECS,SJ3325000;Numer indeksowy;Numer indeksowy,604-001-00-2;Numer WE (EINECS);Numer WE (EINECS),203-632-7

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Fenol – substancja podstawowa

Klasyfikacja substancji: Muta. Kat. 3; R68
T; R23/24/25
Xn; R48/20/21/22
C; R34

Numer CAS: 108-95-2
Numer UN (ONZ): 1671 – stały, 2312 – stopiony
Numer RTECS: SJ3325000
Numer indeksowy: 604-001-00-2
Numer WE (EINECS): 203-632-7

3. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Substancja mutagenna (kat. 3), toksyczna, szkodliwa i żrąca. Możliwe ryzyko powstania nieodwracalnych zmian w stanie zdrowia. Działa toksycznie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia. Powoduje oparzenia.

4. PIERWSZA POMOC

Niezbędne leki: tlen, hydrokortyzon.

Odtrutki: nie są znane.

Leczenie: postępowanie objawowe.

ZATRUCIE INHALACYJNE

Przytomny

Pierwsza pomoc przedlekarska

Wyprowadzić zatrutego z miejsca narażenia, zapewnić spokój w dowolnej pozycji. Podawać tlen do oddychania, najlepiej przez maskę. Wezwać lekarza.

Pomoc lekarska

Kontynuować podawanie tlenu; w razie spadku ciśnienia tętniczego krwi można podać hydrokortyzon dożylnie. Transport karetką reanimacyjną PR do szpitala bez przerywania leczenia, pod nadzorem lekarza.

Nieprzytomny

Pierwsza pomoc przedlekarska

Wynieść zatrutego z miejsca narażenia. Ułożyć w pozycji bocznej ustalonej. Usunąć z jamy ustnej protezy i inne ruchome ciała obce. Odessać przez cewnik strzykawką wydzielinę z nosa i

jamy ustnej. Jeżeli zatruty oddycha, podać tlen przez maskę. Jeżeli nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie metodą usta-usta albo aparatem typu AMBU. Założyć stałą drogę dożylną (pielęgniarka). Natychmiast wezwać lekarza.

Pomoc lekarska

W razie zaburzeń oddychania zaintubować, zastosować sztuczne oddychanie aparatem typu AMBU. Kontrolować pracę serca (EKG) i ciśnienie tętnicze krwi. Transport do szpitala karetką reanimacyjną PR.

SKAŻENIE SKÓRY roztworem

Pierwsza pomoc przedlekarska

Uwaga: osoba udzielająca pomocy musi nosić rękawice i odzież ochronną.

Zdjąć skażoną odzież. Bardzo wskazane jest staranne umycie skóry jadalnym olejem roślinnym (miejsca oparzone zmyć tamponami z waty umoczone w oleju). Na pęcherze założyć jałowy opatrunek. Jeżeli nie ma oleju, zmyć skórę dużą ilością letniej wody z mydłem (uwaga – woda ułatwia wchłanianie fenolu przez skórę). Konieczna natychmiastowa pomoc lekarska ze względu na duże ryzyko objawów ogólnych jak w zatruciu inhalacyjnym.

Pomoc lekarska

Postępowanie jak w zatruciu inhalacyjnym. Transport do szpitala karetką PR lub reanimacyjną bez przerywania leczenia, pod nadzorem lekarza.

SKAŻENIE OCZU

Pierwsza pomoc przedlekarska

Płukać oczy przez 10-15 minut dużą ilością chłodnej wody, najlepiej bieżącej, lub roztworem soli fizjologicznej. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko uszkodzenia rogówki.

Uwaga: osoby narażone na skażenie oczu powinny być pouczone o konieczności i sposobie ich natychmiastowego płukania.

Pomoc lekarska

W każdym przypadku skażenia oczu konieczna pilna konsultacja okulistyczna (ryzyko utraty wzroku).

ZATRUCIE DROGĄ POKARMOWĄ

Pierwsza pomoc przedlekarska

Nie prowokować wymiotów. Podać do wypicia białko jaj kurzych. Poza tym nie podawać niczego doustnie. Ze względu na ryzyko ogólnych objawów – postępowanie jak w zatruciu inhalacyjnym.

Pomoc lekarska

Postępowanie objawowe jak w zatruciu inhalacyjnym. Transport do szpitala karetką reanimacyjną PR z zapewnieniem pomocy chirurgicznej.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Klasa temperaturowa: T1

Grupa wybuchowości: IIA

Kod HAZCHEM: 2X

Szczególne zagrożenia

Toksyczne i żrące, palne ciało stałe. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi oraz w dolnych częściach pomieszczeń.

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii.

Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby niebiorące udziału w likwidowaniu awarii.

Wezwać Państwową Straż Pożarną i Policję Państwową.

Pożar

Środki gaśnicze: proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piany średnie, ciężkie lub odporne na działanie alkoholu, woda – prądy rozproszone. Nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię palącej się substancji.

Mały pożar: gasić gaśnicą proszkową lub śniegową (dwutlenek węgla).

Duży pożar: palące się zbiorniki lub rozlewiska gasić pianą lub prądami wodnymi rozproszonymi; zabezpieczyć źródła wody pitnej przed skażeniem wodami z gaszenia pożaru. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości; jeśli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia.

Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu pożaru do kanalizacji i wód.

Specjalne wyposażenie ochronne

Nałożyć odzież ochronną gazoszczelną z aparatem izolującym drogi oddechowe.

Uwaga: pary są toksyczne.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne

Jak podano w punkcie 5.

Wyciek

Nie dopuścić do przedostania się produktu do ścieków i wód; zabezpieczyć kratki i studzienki ściekowe; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją; usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących); pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody; jeśli to możliwe, zlikwidować wyciek, uszczelnić; w razie dużego wycieku stopionego fenolu miejsce gromadzenia się obwałować cieczą odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać do zamkniętego pojemnika; w przypadku rozlania małych ilości na nieprzepuszczalnym podłożu pozostawić do zestalenia, zebrać do zamkniętego pojemnika; zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Wymagania dotyczące wentylacji

Niezbędna wentylacja miejscowa wywiewna z obudową rejonu emisji par do środowiska powietrznego oraz wentylacja ogólna pomieszczenia. Otwory zasysające wentylacji miejscowej przy płaszczyźnie roboczej lub poniżej. Wywiewniki wentylacji ogólnej w górnej części pomieszczenia oraz przy podłodze. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu.

Postępowanie z substancją: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z substancją, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować środki

ochrony indywidualnej (jak podano w punkcie 8), pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach; unikać działania na substancję otwartego ognia i wysokiej temperatury.

Magazynowanie: przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach, w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu magazynowym; z nienasiąkliwą, szczelną i gładką podłogą; z wewnętrzną instalacją wodociągową.

Przechowywać z dala od źródeł ciepła.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Najwyższe dopuszczalne stężenia

NDS – 7,8 mg/m³

NDSch – nieustalone

NDSP – nieustalone

WE-IOELV – 7,8 mg/m³

WE-STEL – nieustalone

Oznaczanie w powietrzu na stanowiskach pracy

PN-70/Z-04044 *Oznaczanie zawartości par fenolu w powietrzu.*

PN-86/Z-04159 ark. 02 *Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości fenolu. Oznaczanie fenolu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.*

Dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym

DSB – 8,8 mg/h

Wartość prawidłowa – 0,44 mg/h

Substancja oznaczana – fenol

Materiał biologiczny – mocz

Uwagi: wartość prawidłowa 0,44 mg/h jest wartością średnią podaną przez autora testu.

W przypadku obliczania szybkości wydalania z moczem, ok. 2 godzin przed pobraniem właściwej próbki moczu, w celu opróżnienia pęcherza moczowego, pobiera się dodatkową próbkę, której się nie analizuje. Notuje się czas, jaki upłynął między pobraniem obydwu próbek moczu.

Wymagania dotyczące środków ochrony indywidualnej

Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu narażenia, czynności wykonywanych przez pracownika oraz zaleceń podanych przez producenta środka ochrony indywidualnej.

Stosować odzież ochronną wykonaną z materiałów powlekanych (np. vitonem, kauczukiem butylowym, neoprenem lub hypalonem), antyelektrostatyczną; rękawice ochronne (np. z gumy naturalnej lub z neoprenu); gogle chroniące przed pyłami i kroplami ciekłej substancji (w przypadku skompletowania z półmaską); sprzęt ochrony układu oddechowego: maskę lub półmaskę skompletowaną z pochłaniaczem typu A.

W razie niedoboru tlenu (stężenie poniżej 17% obj.) lub gdy stężenie związku przekracza 1% obj., stosować autonomiczny lub stacjonarny sprzęt izolujący.

W strefie zagrożonej wybuchem stosować odzież, rękawice i obuwie w wersji antyelektrostatycznej.

W sytuacji awaryjnej lub gdy stężenie substancji na stanowisku nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej izolujące organizm (kombinezon gazoszczelny skompletowany z izolującym sprzętem ochrony układu oddechowego).

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Właściwości podstawowe

Masa cząsteczkowa:	94,11
Stan skupienia w temp. 20°C:	krystaliczne ciało stałe
Barwa:	bezbabarwe (różowieje na powietrzu)
Zapach:	ostry, słodkawy
Temperatura topnienia:	40,9°C
Temperatura wrzenia:	181,75°C
Temperatura zapłonu:	75°C
Temperatura samozapłonu:	605°C
Granice wybuchowości w powietrzu:	
– dolna:	0,3% obj.
– górna:	2,4% obj.
Stężenie stechiometryczne:	3,24% obj.
Gęstość:	
– w temp. 20°C:	1,07 g/cm ³
– w temp. 50°C:	1,05 g/cm ³
Gęstość par względem powietrza:	3,24
Prężność par:	
– w temp. 20°C:	0,2 hPa
– w temp. 48,5°C:	2,5 hPa
Stężenie pary nasyconej:	
– w temp. 20°C:	0,77 g/m ³
– w temp. 30°C:	2,0 g/m ³
Rozpuszczalność w wodzie w temp. 20°C:	7,6% wag.
Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach:	rozpuszcza się w alkoholu etylowym, eterze etylowym, glicerynie, chloroformie, benzenie.

Właściwości dodatkowe

Temperatura krytyczna:	419°C
Ciśnienie krytyczne:	6,13 MPa
Współczynnik załamania światła w temp. 41°C:	1,5418
Lepkość w temp. 45°C:	4,036 mPa·s
Ciepło właściwe:	
– w temp. 20°C:	1,394 J/(g·K)
– w temp. 50°C:	2,244 J/(g·K)
Ciepło parowania w temp. 182°C:	511 J/g
Ciepło topnienia w temp. 40,9°C:	120,6 J/g
Ciepło spalania:	-32,48 kJ/g

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność: w normalnych warunkach substancja stabilna.

Warunki, jakich należy unikać: źródła zapłonu, wysoka temperatura.

Materiały, jakich należy unikać: silne utleniacze.

Gwałtownie reaguje z podchlorynem wapnia, butadienem.

Niebezpieczne produkty spalania/rozkładu: w środowisku pożaru wydzielają się tlenki węgla.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Klasa toksyczności

Substancja mutagenna (kat. 3), toksyczna, szkodliwa oraz żrąca wg wykazu substancji niebezpiecznych.

Substancja nieumieszczona w wykazie substancji i preparatów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Substancja nie może być sklasyfikowana jako rakotwórcza dla ludzi wg IARC (grupa 3).

Stężenia oraz dawki śmiertelne i toksyczne

Próg wyczuwalności zapachu – 0,2-20 mg/m³

LD₅₀ (szczur, doustnie) – 384 mg/kg

LC₅₀ (szczur, inhalacja) – 316 mg/m³

LD₅₀ (królik, skóra) – 850 mg/kg

Działanie toksyczne i inne szkodliwe działanie biologiczne na ustrój człowieka: substancja żrąca, działa toksycznie na układ nerwowy.

Drogi wchłaniania: przez drogi oddechowe, skórę, z przewodu pokarmowego.

Objawy zatrucia ostrego: pary i mgła powodują podrażnienie spojówek, błon śluzowych nosa, gardła, uczucie suchości w nosie, gardle, kaszel. W wysokich stężeniach: zawroty i ból głowy, mdłości, wymioty, duszność, przyspieszenie i pogłębienie oddechów, zaburzenia oddychania, zaburzenia orientacji, zapaść, utratę przytomności. Wchłanianie przez skórę mgły, par i roztworu wywołuje zawroty, ból głowy, dezorientację, zaburzenia oddechowe, zapaść, utratę przytomności. Skażenie skóry substancją stałą lub ciekłą wywołuje miejscowe zbiegnięcie i oparzenia, które początkowo nie są bolesne, oraz pęcherze, martwicę. Skażenie oczu powoduje ostry stan zapalny, uszkodzenie rogówki. Bezpośrednim następstwem zatrucia jest uszkodzenie wątroby z żółtaczką, uszkodzenie nerek z ich ostrą niewydolnością, zapalenie płuc. Połknięcie roztworu wywołuje rozległe oparzenia błon śluzowych jamy ustnej, gardła i dalszych części przewodu pokarmowego, bóle i krwawienie, perforację ścian przewodu pokarmowego, uszkodzenie wątroby i nerek.

Objawy zatrucia przewlekłego: zaburzenia ze strony układu pokarmowego: wymioty, bóle gardła, utrata łaknienia, ślinotok, biegunka i jadłowstręt. Występuje ochronoza (ciemne zabarwienie skóry i moczu) i wykwity skórne. Może wystąpić uszkodzenie wątroby i nerek.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Dopuszczalne/alarmowe poziomy substancji w powietrzu: z wyłączeniem obszarów parków narodowych i obszarów ochrony uzdrowiskowej

fenol

1 godzina – 20 µg/m³

rok kalendarzowy – 2,5 µg/m³

Wartości graniczne wskaźników jakości wody w klasach wód powierzchniowych ustalone dla odczynu (pH) wody w klasach czystości: I – 6,5-8,5; II – 6,0-8,5; III – 6,0-9,0; IV – 5,5-9,0; V – < 5,5 lub > 9,0

fenole (indeks fenolowy)

I klasa czystości – 0,001 mg/l

II klasa czystości – 0,005 mg/l
III klasa czystości – 0,01 mg/l
IV klasa czystości – 0,05 mg/l
V klasa czystości > 0,05 mg/l

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń dla oczyszczonych ścieków przemysłowych:

fenole lotne (indeks fenolowy) – 0,1 mg/l (dla wszystkich sektorów i wszystkich rodzajów ścieków)

Dopuszczalne masy niektórych substancji szczególnie szkodliwych, które mogą być odprowadzane w oczyszczonych ściekach przemysłowych: nieustalone

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń dla ścieków z oczyszczania gazów odlotowych, z procesu termicznego przekształcania odpadów: nieustalone

Stężenia toksyczne dla wodnych organizmów zwierzęcych i roślinnych:

Dane do klasyfikacji

Toksyczność ostra (LC₅₀/96 h) dla ryb:

- *Salmo gairdneri* – 10,5 mg/l
- *Pimephales promelas* – 25,3 mg/l
- *Lepomis macrochirus* – 17,4 mg/l

Toksyczność ostra (EC₅₀/48 h) dla skorupiaków *Daphnia magna* – 12,6 mg/l

Hamowanie wzrostu glonów (IC₅₀/72 h) – brak danych

Hamowanie wzrostu kolonii bakterii – brak danych

Inne dane

Graniczne stężenie toksyczne dla:

- ryb: *Leuciscus idus melanotus* – 8 mg/l (LC₀/48 h)
Salmo irideus – 5 mg/l (LC₀)*
- skorupiaków *Daphnia magna* – 3,1 mg/l (EC₀/24 h)
- bakterii: *Escherichia coli* > 1000 mg/l
Pseudomonas putida – 64 mg/l
- glonów *Scenedesmus quadricauda* – 7,5 mg/l
- pierwotniaków *Entosiphon sulcatum* – 33 mg/l

Stężenie śmiertelne dla:

- ryb: *Leuciscus idus melanotus* – 14 mg/l (LC₅₀/48 h), 28 mg/l (LC₁₀₀/48 h)
Cyprinus carpio – 5 mg/l (LC₅₀/20 h)
Salmo irideus – 10 mg/l (LC₅₀)*

– skorupiaków *Daphnia magna* – 12 mg/l (EC₅₀/24 h), 100 mg/l (LC₁₀₀/24 h)

Najwyższe dopuszczalne stężenie przy biologicznym oczyszczaniu ścieków – 75 mg/l.

Fenol w stężeniu 5,6 mg/l powoduje zmniejszenie o 75% zdolności nitryfikacyjnej niezaadaptowanego osadu czynnego.

* Brak danych na temat czasu ekspozycji.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Klasyfikacja odpadu: odpowiednia do miejsca wytworzenia na podstawie kryteriów zawartych w obowiązujących przepisach.

Postępowanie z odpadem

Nie usuwać do kanalizacji. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zalecany sposób unieszkodliwiania odpadu: przekształcenie termiczne.

Postępowanie z opróżnionymi opakowaniami

Opakowania jednorazowego użytku przekazać do upoważnionego odbiorcy odpadów. Odzysk (recykling) lub unieszkodliwianie przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Opakowania wielokrotnego użytku, jeśli to konieczne po uprzednim oczyszczeniu, mogą być dalej stosowane.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Substancja podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych.

Numer rozpoznawczy materiału UN (ONZ):	1671	2312
Prawidłowa nazwa przewozowa:	FENOL, STAŁY	FENOL, STOPIONY
Klasa:	6.1	6.1
Kod klasyfikacyjny:	T2	T1
Grupa pakowania:	II	II
Instrukcje pakowania:	P002, IBC08	nie dotyczy
Numer rozpoznawczy zagrożenia:	60	60
Oznakowanie sztuk przesyłki:		

fenol, stały

„UN 1671”

fenol, stopiony

nie dotyczy

Oznakowanie środków transportu:

fenol, stały

pojazdy samochodowe:

wagony:

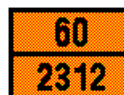
cysterny:

fenol, stopiony

pojazdy samochodowe i wagony – nie dotyczy,

cysterny:

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Oznakowanie opakowania

Identyfikacja: fenol

Numer WE (EINECS): 203-632-7

Oznakowanie WE

Znaki ostrzegawcze:

Produkt toksyczny (T)

Produkt żrący (C)

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (R):

R23/24/25 – Działa toksycznie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu.

R34 – Powoduje oparzenia.

R48/20/21/22 – Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

R68 – Możliwe ryzyko powstania nieodwracalnych zmian w stanie zdrowia.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania (S):

S1/2 – Przechowywać pod zamknięciem. Chronić przed dziećmi.

S24/25 – Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.

S26 – Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

S28 – Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością oleju jadalnego

S36/37/39 – Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.

S45 – W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.

Wykaz przepisów dotyczących ochrony zdrowia człowieka i ochrony środowiska podano w załączniku 6 Części ogólnej niniejszej bazy danych.

16. INNE INFORMACJE

Wykaz zwrotów R wskazujących rodzaj zagrożenia:

R68 – Możliwe ryzyko powstania nieodwracalnych zmian w stanie zdrowia.

R23/24/25 – Działa toksycznie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu.

R48/20/21/22 – Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

R34 – Powoduje oparzenia.

Źródła danych: wykaz pozycji literaturowych, na podstawie których opracowano kartę, podano w załączniku 7 Części ogólnej niniejszej bazy danych.

Zmiany dokonane w karcie: pkt 12

Numer rejestracyjny: 0012

Jednostka zatwierdzająca: Rada Programowa